

Prof. dr hab. Halina Kościukiewicz
Wydział Architektury i Wzornictwa
Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku
80-836 Gdańsk, Targ Węglowy 6

Adres e-mail : h.kosciukiewicz@gmail.com

**Ocena dorobku artystycznego, dydaktycznego i organizacyjnego
Pani dr hab. Marty Weroniki Węclawskiej - Lipowicz,
sporządzona w związku z postępowaniem o nadanie tytułu
profesora sztuk plastycznych
wszczętym przez Radę Wydziału Architektury Wnętrz i Scenografii
Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu.**

Podstawę do sporządzenia niniejszej opinii stanowią następujące źródła :

- Autoreferat
- Dokumentacja działalności dydaktycznej
- Portfolio działalności zawodowej i wykaz realizacji
- Wykaz aktywności naukowej i artystycznej
- Album „ PRZESTRZEŃ WNEȚRZA ” - The Space of the Interior

Biogram

Marta Weronika Węclawska - Lipowicz urodziła się 13 czerwca 1966 roku w Poznaniu. Studia na Wydziale Architektury Wnętrz i Wzornictwa Przemysłowego w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Poznaniu ukończyła w 1990 roku uzyskując z wyróżnieniem tytuł magistra w zakresie architektury wnętrz.

Architekturę wnętrz studiowała i obroniła pracę magisterską pod kierunkiem prof. Jerzego Szmidta a ponadto rysunek pod kierunkiem prof. Bogdana Wegnera.

W 1990 roku zostaje zatrudniona w macierzystej uczelni, w Pracowni Technik Realizacyjnych prowadzonej przez prof. Wiesława Krzyżaniaka. Rok później otrzymuje roczne stypendium artystyczne Ministra Kultury i Sztuki dla młodych twórców.

W 1995 roku rozpoczyna pracę asystenta w Pracowni Architektury Wnętrz I prowadzonej przez prof. Janusza Stankowskiego. Profesor Stankowski był również promotorem Jej pracy doktorskiej pt. *Między meblem a wnętrzem. Refleksje o twórczości Edmunda Węclawskiego na tle tendencji w meblarstwie polskim lat międzywojennych*. Stopień doktora, czyli kwalifikację I stopnia Pani Węclawska – Lipowicz uzyskała w 1998 roku. Praca ta ma - jak sądzę - szczególną wartość nie tylko dla autorki ale i dla samej Uczelni.

W Pracowni Architektury Wnętrz II pracuje od 1998 roku, najpierw na stanowisku adiunkta, aby po uzyskaniu w 2003 roku kwalifikacji II stopnia (habilitacja), w wyniku konkursu w 2005 roku podjąć samodzielne jej prowadzenie. Pracownią kieruje do dzisiaj już jako profesor nadzwyczajny Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu, które to stanowisko otrzymała w 2008 roku.

Od roku 2012 roku Pani Marta Weronika Węclawska-Lipowicz kieruje Katedrą Architektury Wnętrz. Przewodniczy również Kierunkowej Radzie Programowej Architektury Wnętrz na Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu. Niezależnie od tych funkcji od 2006 roku prowadzi również pracownię architektury wnętrz na Wydziale Artystycznym Wyższej Szkoły Umiejętności Społecznych w Poznaniu.

Praca projektowa

Nie potrafię funkcjonować bez ołówka. Czy to będzie rysik 0,5, czy „kubuś”, najlepiej od 4B wzwyż. Aby poddawał się gestowi: lekko-płynnemu, mocno-drapieżnemu. To jest pokrewna radość do tej, gdy dotykając palcami klawiszy wydobywa się dźwięki piano, forte, staccato, legato etc. Między bielą a czernią tyle jest odcieni, półtonów, niuansów... Ołówek to jest to narzędzie, to medium, które pozwala artykułować myśl, zapisywać rzeczywistość, kreować wirtualne przestrzenie.

Zacytowałam ten piękny fragment autobiografii ponieważ uważam, że stanowi on klucz do zrozumienia charakteru, wizji twórczej działalności projektowej Pani Węclawskiej – Lipowicz. Rysunek odręczny stanowi uniwersalne i niezastąpione narzędzie dialogu projektanta z otoczeniem. Jest podstawowym środkiem ułatwiającym zrozumienie i przekazanie tych wszystkich sił, intuicji, które w połączeniu z racjonalizmem są nieodłącznym elementem procesu projektowania.

Wymieniono w portfolio dwadzieścia realizacji projektów wnętrz, projektów mebli i wyposażenia. Często, ale nie tylko, są to budynki i wnętrza sakralne wymagające szczególnego podejścia do tematu. Skupieniu się na istocie przestrzeni. Zwraca uwagę prestiżowa realizacja wystawy (2016) *Chrzest-Św. Wojciech-Polska - Dziedzictwo średniowiecznego Gniezna*, związanej z obchodami 1050 rocznicy Chrztu Polski. Wyjątkowa realizacja z podkreśleniem rangi tematu. Udanie zachowane relacje pomiędzy detalem a całością. Wszystko to co wymieniono na wstępie cytowanej wypowiedzi: biel, czerń, półtony z ogromnym wyczuciem roli światła, zostały tutaj zastosowane.

Miarę kultury projektowej dostrzeżemy w potraktowaniu ceglanego domu z 1890 we wsi Esterpole (2009). Niezbędna renowacja zniszczonej konstrukcji stropu i więźby nie zakłóciła pierwotnego, oryginalnego charakteru architektury. Projektowane wnętrza utrzymały czystość przestrzenną i kolorystyczną. Zamierzony cel został osiągnięty.

Dorobek w zakresie promocji dyscypliny i kształcenia kadry

Świadomość jak wiele społecznych zjawisk, sposobu postrzegania architektury, odczuwania przestrzeni jest zakorzenionych w przeszłości i jak pouczające jest spoglądanie w tę przeszłość dla rozumienia teraźniejszości i kreowania przyszłości prowokuje do badań.

Cytat ten z Autoreferatu Pani Węclawskiej - Lipowicz wskazuje na pewien tematycznie interesujący i wartościowy obszar Jej aktywności. Poszukiwanie społecznych źródeł zjawisk, ich intelektualne przetwarzanie to temat Jej wielu wystąpień zapoczątkowanych w 2008 roku udziałem w ogólnopolskiej konferencji pt. *Piękno wieku XIX* zorganizowanej przez Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Na konferencji tej zaprezentowała referat pt. *Dziewiętnastowieczna ikona domu polskiego*. Od tego czasu wielokrotnie występuje z referatami na konferencjach naukowych między innymi w Toruniu w 2014 i 2015 roku, w Białymstoku w 2016, w Inowrocławiu w 2008 i Poznaniu w 2018 roku.

Wśród pięciu autorskich publikacji naukowych można wymienić między innymi: *O kierunku Architektura Wnętrz*, w: *Katalog Wydziału Architektury Wnętrz i Scenografii*. Poznań, UAP 2014; *Creator or author. Norwid's concept of beauty: art and artist or the arts creating process*, w: *Rocznik Teologii Katolickiej Uniwersytetu w Białymstoku*, t.XVI/3, Białystok 2017.

Pani Weronika Węclawska – Lipowicz jest również współautorką trzech publikacji naukowych. Pod jej kierownictwem i redakcją powstała również wydana przez UAP w 2018 roku monografia *Poznańska Szkoła Architektury Wnętrz. 1927-2017*. Imponującą aktywność w dziale badań naukowych należy uzupełnić o uczestnictwo w czterech zrealizowanych programach badawczych. Ostatni z nich to *Poznańska Szkoła Architektury Wnętrz - koncepcja kształcenia integralnego, 2016-2017*. Warto tu również wspomnieć o trzech recenzjach publikacji z zakresu architektury.

Pani Węclawska - Lipowicz nie stroni również od różnego typu działań popularyzujących kulturę oraz sztukę takich na przykład jak: dodatkowe zajęcia plenerowe dla studentów czy też wykład *Czytanie przestrzeni* dla studentów filologii polskiej w ramach zajęć z regionalistyki.

W prezentacji dorobku Pani Węclawskiej – Lipowicz w zakresie promocji dyscypliny nie sposób pominąć jej członkostwa w Radzie Programowej Zeszytów Artystycznych Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu w latach 2008-2012.

Pozytywne wzorce relacji mistrz – uczeń wyniesione z domu i lat studiowania w pracowniach „pod kierunkiem” z pewnością wywarły wpływ na obecne relacje pani Weroniki Węclawskiej – Lipowicz z tzw. młodą kadrą. Pani Węclawska – Lipowicz wypromowała pięcioro doktorów. Jej pierwszy asystent Piotr Barłóg, z którego pomocą tworzyła pracownię, obronił w 2013 roku pracę doktorską pt. *Przestrzeń realna i wirtualna w wystawiennictwie muzealnym*, której była promotorem. Dr Piotr Barłóg obecnie prowadzi nowo powstałą II Pracownię Wystawiennictwa na Wydziale. Pozostałych czworo to: Łukasz Nawrot, *Wnętrze baru sushi jako przykład pracy nad formą będącą elementem identyfikacji sieci gastronomicznej*, ASP Łódź 2011; Szymon Nawój, *Nowe przestrzenie wystawiennicze dla Muzeum Narodowego w Poznaniu na Wzgórzu Przemysła- alternatywna koncepcja Zamku Królewskiego w Poznaniu*, UAP Poznań 2013; Natalia Rozmus, *Plaszczyznowy opis rzeczywistości wykorzystywany w projektowaniu przestrzennym*, UAP Poznań 2015; Izabella Rybacka, *Propozycja scenografii i kostiumów do sztuki Michela de Ghelderode „Escorial” - scenografia kulisowa i system periaktoi a przestrzeń i materia*, UAP Poznań 2018.

Wykaz ten uzupełnia siedem recenzji przewodów habilitacyjnych z lat 2010 – 2018 oraz pięć recenzji przewodów doktorskich z lat 2006 – 2014.

Marta Weronika Węclawska-Lipowicz wielokrotnie uczestniczyła w komisjach habilitacyjnych. W 2016 roku przewodniczyła komisji habilitacyjnej Jana Sikory w ASP Gdańsk..

Uderzające jest jak wielowątkowo przebiega działalność Pani Węclawskiej – Lipowicz i jak różne warstwy tej działalności nakładają się i przenikają. Działalność publicystyczna, naukowa wzbogaca popularyzatorską aby zatrzymać się na dydaktyce, a we wszystkich obecny jest pierwiastek twórczy, artystyczny. Łączenie pracy twórczej z edukacyjną poprzez współpracę Pracowni Architektury II

ze środowiskami pozaartystycznymi przynosi wiele korzyści. Powstają profesjonalnie przygotowane projekty wnętrz, wystawy, studenci zdobywają doświadczenie, umiejętności praktyczne. To wszystko zaś służy budowaniu, kształtowaniu fundamentu postawy architekta. Projektowanie, przecież, to również, a może i przede wszystkim odpowiedzialność.

Praca dydaktyczna

-Pedagogika jest dla mnie niezwykle ważnym obszarem działania nierozdzielny od pozostałych.....Daje radość współtworzenia, budowania porozumienia między pedagogiem a uczniem. Takie podejście do pracy pedagogicznej daje wymierne efekty w postaci wyróżnień uzyskiwanych przez studentów. Warto tu wymienić wyróżnienia: Weroniki Libiszowskiej (2007) w konkursie Kwartalnika 2+3D za najlepszą pracę studencką – *Adaptacja architektury poprzemysłowej na mieszkanie*, Iwony Lisowskiej (2015) za pracę semestralną *-Biuro na wodzie* w konkursie architektonicznym BARGEWORK.

Na uwagę zasługuje interesujący zbiór projektów studenckich w części *Nasze – Ours* albumu *Przestrzeń wnętrza*. Zwraca w nich uwagę wysoki poziom prezentacji prac z czytelnym zamysłem projektowym i wyczuciem przestrzennym wynikającym z poszukiwań jej filozofii.

Marta Weronika Węclawska- Lipowicz w czasie szesnastu lat swojej samodzielności akademickiej (od przewodu habilitacyjnego) była promotorką 20 dyplomów magisterskich i 12 dyplomów licencjackich w prowadzonej przez nią Pracowni Architektury Wnętrz II UAP na studiach stacjonarnych. Jest również autorką kilkudziesięciu recenzji prac magisterskich i licencjackich z zakresu architektury, architektury wnętrz, wystawiennictwa, projektowania mebla i wzornictwa. Zatrudnienie na Wydziale Artystycznym Wyższej Szkoły Umiejętności Społecznych w Poznaniu również skutkowało powstaniem kilkudziesięciu dyplomów licencjackich i magisterskich pod Jej kierunkiem.

Praca organizacyjna

Marta Weronika Węclawska-Lipowicz jest aktywnym członkiem społeczności akademickiej. W początkowym okresie pracy na uczelni zostaje wybrana na przedstawiciela młodszych pracowników do Rady Wydziału (1993-1996). Jest dwukrotnie elektorem w wyborach dziekańskich (1996 i 1999) i rektorskich w 1996 roku. Kilkakrotnie jest członkiem wydziałowej komisji wyborczej. Ponadto, o czym już była mowa wcześniej, od 2005 roku prowadzi Pracownię Architektury Wnętrz II by w 2012 roku zostać kierownikiem Katedry Architektury i ponownie przejąć tę funkcję w 2016 roku. Katedrą tą kieruje do dzisiaj.

Pani Marta Weronika Węclawska-Lipowicz przewodniczy również Kierunkowej Radzie Programowej Architektury Wnętrz na UAP w Poznaniu.

Konkluzja

W podsumowaniu, mając na uwadze walory ocenianego dorobku twórczego i artystycznego, a także zważywszy na rozmiar i przede wszystkim poziom i efekty działalności naukowej i organizacyjnej w sposób naturalny i wartościowy powiązanej z pracą dydaktyczną, stwierdzam spełnienie przez Kandydatkę wymagań ustawowych.

W oparciu o szczegółową ocenę dorobku artystycznego, dydaktycznego i w zakresie promocji kadry – stwierdzam, że Pani dr hab. Marta Weronika Węclawska-Lipowicz spełnia wszelkie wymagania art. 26 ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003 roku (Dz.Us.2017 r. poz. 1789). Z pełnym przekonaniem popieram wniosek Rady Wydziału Architektury Wnętrz i Scenografii Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu o nadanie Pani dr hab. Marcie Weronice Węclawskiej - Lipowicz stopnia profesora sztuk plastycznych.

